

VANUIT HET HART

MMS
THEATER / DANS / PODIUM

BELEIDSPLAN 2025-2028 ROTTERDAM

1. INLEIDING

Maas is een landelijk gezelschap van theater- en dansmakers met een eigen podium in Rotterdam Delfshaven. Onder artistieke leiding van René Geerlings maken en programmeren wij voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen en verdiepen wij met educatie. De combinatie van produceren en programmeren in één huis is binnen het Nederlands jeugdtheater nog altijd uniek.

Met ingang van de beleidsperiode 2025 - 2028 is Maas drie kunstplannen oud. We begonnen in 2013 met **opbouwen en uitvliegen**, om vervolgens te **verdiepen**. Het huidige Kunstplan (2021-2024) had het moment van **bourgondisch uitpakken** moeten zijn. Wij waren daar klaar voor, maar de wereld had anders in gedachten. Het werden jaren van lockdowns en *social distancing*. Dit bleek een bitterzoete uitdaging: het gedwongen afstand houden benadrukte onze onderlinge afhankelijkheid en onze menselijke behoefte aan verbondenheid.

We zochten naar nieuwe ontmoetingsvormen. Live werd livestream en uitbundig maakte plaats voor intiem. We maakten voordeurtheater en vonden manieren waarop ons publiek thuis – via schermen – toch heel dichtbij voelde. Cultuureducatie ging door, ook als dat betekende dat we kinderen thuis moesten ophalen. En toen niets mogelijk leek, gingen kunstenaars met één of hooguit twee kinderen op pad. We zijn ondanks een gesloten theater niet verwijderd geraakt van ons publiek, integendeel, we kwamen dichterbij dan ooit.

Op de pandemie volgden – inmiddels twee – oorlogen en bewegingen als Black Lives Matter en de LHBTQIA+emancipatie. De klimaatcrisis bereikte een kookpunt en jongeren van over de hele wereld lieten hierover hun stem horen. De diepgevoerde sociale onrechtvaardigheid van onze maatschappij werd door dit alles voor een grotere groep mensen zichtbaar en voelbaar. Deze ontwikkelingen raakten ons in ons menszijn en kunstenaarschap en zetten een beweging in gang. Het maakte (opnieuw) duidelijk dat theater een oefening is in samenzijn en samenleven, en herinnerde ons aan de kracht die je kunt halen uit het feit dat je onderdeel bent van een groter geheel.

Samen met dansende kleuters, dromende kinderen en openhartige jongeren onderzoeken we wat samenkomen allemaal kan zijn en voort kan brengen. Met hen bouwen we aan Maas als plek om thuis te komen. Een plek waar je gehoord wordt en serieus genomen, waar je je veilig voelt om nieuwsgierig en moedig te zijn. Een rechtvaardige wereld bouwen we samen. We zetten in op co-creatie: met het publiek, partners, kunstenaars en de gemeenschappen om ons heen. We vieren de verschillen tussen culturen, werkwijzen, perspectieven en geleefde ervaringen van iedereen die we ontmoeten en leren hiervan.

Vanuit Rotterdam nemen we met ons gezelschap deze verhalen mee het land en de wereld in. De komende jaren breiden we onze internationale samenwerkingen uit. De ervaringen die we hier op doen nemen we weer mee naar huis, **terug naar het hart**. Het podium, gezelschap en de educatieve activiteiten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden; de samenwerking maakt het mogelijk dat kennis, ervaringen en verhalen door Maas kunnen circuleren. Deze dynamiek stelt ons in staat om ook de komende jaren een bron te zijn voor het ontwikkelen en diversifiëren van het jeugdtheateraanbod. Bovenal biedt deze weg ruimte voor nieuwe voorstellingen en hoop op een veelstemmige en bovenal rechtvaardige toekomst.

Bekijk [hier](#) een video over Maas.

Maas maakt de komende Kunstenplanperiode 18 nieuwe (co)producties en herneemt 2 producties. Met 315 speelbeurten per jaar trekken we gemiddeld 41.000 bezoekers.

Met 130 voorstellingen van gasten en overige activiteiten in het podium trekken we 15.000 bezoekers per jaar (exclusief ongeveer 60 voorstellingen van eigen producties voor gemiddeld 6.900 bezoekers per jaar.) Daarnaast bereiken we met 1.800 educatieve activiteiten 41.500 deelnemers per jaar.

2. PROFIEL

MISSIE

Maas is een huis waar jonge mensen met een autonome, open en nieuwsgierige blik naar de wereld kunnen kijken. We zijn een plek waar ieder kind zichzelf is of zich kan (her)uitvinden en die volwassenen herinnert aan het kind in henzelf. Onze deuren staan open; mensen mengen, disciplines husselen en gemeenschappen ontmoeten elkaar. We werken aan een rechtvaardige wereld waarin ieder kind met ruimte voor spel, fantasie en verbeeldingskracht op kan groeien. We staan midden in de wereld en moedigen vanuit onze kunstenaarsmentaliteit – met theater en dans – kinderen, jongeren en jongvolwassenen aan dichtbij hun hart te blijven.

VISIE

Vanuit de thuisbasis in Rotterdam maken we eigenzinnig jeugdtheater in alle mogelijke vormen en voor alle denkbare leeftijden. Deze producties waaien uit over Rotterdam, het land en de wereld. Educatie en interactie zijn met elk project verweven en talent ontwikkelt zich met ons mee. De hokjes die we tegenkomen, bevragen we: of het nu gaat over doelgroepen of onze eigen organisatiecultuur. We werken aan een veelstemmig gezelschap en podium en blijven onszelf uitdagen; we kunnen jonge mensen alleen vragen dichtbij hunzelf te blijven, als we dat zelf ook doen.

STRATEGIE

Bovenstaande missie en visie vragen om vertraging en verdieping. Dit doen we door te sturen op waarden-gedreven impact boven output in bereik. Het werken in co-creatie met ons publiek – kinderen, jongeren en jongvolwassenen – past hierbij. Deze werkwijze kost meer tijd, waardoor we ook kiezen voor (iets) minder producties die per seizoen toeren. Ons gezelschap en podium staan nauw met elkaar in verbinding. Educatie heeft een grote verbindende rol door het maken van contextprogramma's, zowel in het podium als bij reizende producties. We kiezen voor het verduurzamen van onze samenwerkingen met organisaties als: Dona Daria, Blqck a queer aesthetic en Stichting Mano. Ook verstevigen we onze band met een groot aantal scholen. Hiermee verbreden we onze interconnectiviteit met het maatschappelijke domein. We werken toe naar een collectief gedragen interne organisatie waar meer ruimte is voor eigenaarschap, experimenteren en leren.

PUBLIEK

Ons publiek is jong in de breedste zin van het woord: kinderen, jongeren, jongvolwassenen en ieder jong van hart. Zij wonen in Rotterdam, Nederland maar bijvoorbeeld ook in Jakarta of Istanbul. Het zijn dromers en doeners, hoogvliegers en laatbloei-ers. Ze wonen in een groot of klein huis, worden bestempeld

als kansarm of kansrijk. Wij nemen ons publiek serieus, zo ook de volwassenen die als ouders/verzorgers of begeleiders een vanzelfsprekend onderdeel van ons publiek uitmaken.

Maas is een plek waar je de rest van de wereld kunt ontmoeten. Dit doen we door internationale samenwerkingen, maar ook door dichtbij huis gemeenschappen uit te nodigen en hiermee nieuwe ontmoetingen mogelijk te maken. Zo spelen we de Turkse versie van *BullyBully* ook in Nederland en zijn we een plek waar de queer community in het Maaspodium programma-avonden organiseert, en in co-creatie met het gezelschap meewerkte aan de productie *The Ozard of Wiz*.

In 2022, net voor ons 10-jarig jubileum, waren meer dan een miljoen mensen met Maas in aanraking gekomen (1.064.674 om precies te zijn). Zij bezochten een voorstelling in het Maaspodium of op tournee, namen deel aan een workshop, randprogramma of andere activiteit. Door de ontwikkeling van onze online vormen komt Maas bij nog meer mensen binnen.

POSITIE IN HET BESTEL

Maas is de plek waar een gezelschap, podium én educatie samen huizen. Iedere pijler heeft een eigen dynamiek en kracht, maar uiteindelijk is het de samenwerking tussen deze drie die Maas maakt tot wat het is.

Rotterdam is als metropoolstad een belangrijke bron voor vernieuwing. Het is bij uitstek de plek voor het ervaren van verschillen tussen mensen en perspectieven als kracht. Onze wortels in de stad beïnvloeden het reizend werk van het gezelschap. Waar het podium direct op de actualiteit kan reageren - en er op zijn Rotterdams geen doekjes omwindt -, zorgt de langere lijn van het gezelschap voor vertraging, (zelf)reflectie en een vertaalslag van uiteenlopende verhalen die voor een groot publiek in het hele land, en daarbuiten, toegankelijk zijn. Educatie heeft de kracht om in te bedden en is in zowel de stad, het land als wereldwijd een belangrijk onderdeel van wat we doen. Onze educatiemedewerkers hebben jarenlange kennis en kunde over co-creëren met kinderen, jongeren en autodidacten. De kennis over het werken met groepen en groepsdynamiek is van onschatbare waarde en wordt steeds meer en breder toegepast in het podium en het gezelschap.

Deze dynamiek houdt Maas scherp en als inmiddels middelgrote organisatie weten we hoe cruciaal dit is. We vinden onszelf keer op keer uit en zien Maas daarmee als voorloper van het jeugdtheateraanbod, in Rotterdam, het land en wereldwijd.

MAAS IN ROTTERDAM

Maas onderscheidt zich in Rotterdam als enige gezelschap en podium dat zich uitsluitend richt op een jong publiek. Door onze ervaring, kennis en open houding zijn we een geliefd partner van organisaties als: Kiki House of Angels, wmo radar, Scapino Ballet, Afrovides en Tall Tales. We werken met de Erasmus Universiteit aan een onderzoek over nieuwe manieren van impactmeting en organiseren met Rotterdam Pride evenementen voor kinderen. Bovenal werken we met veel zelfstandige Rotterdamse makers en stichtingen die hun werk presenteren in ons podium. Op het gebied van cultuuronderwijs werken we met KCR (Kenniscentrum Cultuuronderwijs Rotterdam) en scholen door de hele stad. We hechten veel belang aan deze interconnectieve verbanden; door krachten te bundelen maken we samen de stad nog mooier.

MAAS IN NEDERLANDEN INTERNATIONAAL

Maas is het grootste gesubsidieerde jeugdgezelschap van Nederland en onderscheidt zich in het jeugdtheateraanbod door het combineren van dans en fysiek theater onder één dak. Bovendien hebben we een eigen podium dat ruimte biedt aan programmering en programma's van derden. We spelen in 150 verschillende theaters door het hele land, op scholen en in België. We hebben goede relaties met de belangrijkste podia in de grote steden en zijn een graag geziene gast op landelijke festivals als Oerol en Tweetakt. Internationaal onderscheiden we ons als jeugdgezelschap dat fysiek, scherp en tegelijkertijd toegankelijk werk maakt. Ook staan wij bekend om gelaagd peuterwerk (peuteraars) en de focus op inclusiviteit. We zoeken naar manieren om op een duurzame wijze internationaal te werken. Internationale adaptaties van Maasproducties met regionale casts zijn hier een onderdeel van. Daarnaast reizen we niet voor een enkele voorstelling en we nemen onze educatie altijd mee.

Maas jongerenpanel, fotografie door Michelle Urbiztondo

3. TERUGBLIK 2021-2024

2021 was het jaar dat we – trots en blij – toetraden tot de landelijke BIS als één ongesplitst interdisciplinair gezelschap. Bij de start van dit kunstenplan zaten we in de tweede golf van de pandemie en was er verder weinig te vieren. We leefden van persconferentie naar persconferentie en pasten onze programmering en tournees steeds op korte termijn aan. We bleven actief zoeken naar verbinding met ons publiek: door digitale workshops, wandelingen, een urban expositie en andere inventieve kunstvormen. Toen de première van de nieuwe peuterproductie *BullyBully* begin 2022 moest worden uitgesteld, brachten we in plaats daarvan de zeer serieuze peuterpersconferentie, begrijpelijk voor peuters, kleuters én ouders. Gelukkig ging de voorstelling een maand later alsnog de wijde wereld in. Deze *cultureclash* op duplo-niveau van twee ruziënde wereldleiders is een groot succes gebleken met een nationale en internationale tournee en bovendien een Zilveren Krekel in de categorie 'meest indrukwekkende productie.'

Het jaar erop waren er nog twee Krekels: een zilveren voor *LoveXL* en een gouden voor de mannen van 155 met *CONTROLE*. *The Ozard of Wiz* liet eveneens bij velen een diepe indruk achter. Deze coproductie met Rose Stories werd gemaakt met een all queer cast en crew en bracht veel ontmoetingen, herkenning en wat tranen voort. Onlangs sloten we een serie van dertien voorstellingen af in het prestigieuze Schauspielhaus in Zürich.

"Wir haben das Stück in Zürich gesehen und waren begeistert absolut talentiertes Ensemble es war mitreissend das vogueing war genial, tiefsinnige Geschichte, fantastisch. Dankeschön." – bezoeker Lena Bauer

We brachten onze succesvolle grote zaal productie *Juffenballet* in reprise, nadat deze door een lockdown in 2020 halverwege de tournee gestrand was.

Dansmaker Cecilia Moisio werkte voor het maakproces van *REVOLT* nauw samen met jongeren, wat werd uitgewerkt in diverse online programma's o.a. op de Nederlandse Dansdagen. Speler Sue-Ann Bel ontwikkelde zich met ons mee: ze speelde in verschillende voorstellingen, maakte programma's rond Keti Koti en werkte aan stadsproject *010-MIJNIEBELLEN*. Doordat we dichtbij huis moesten blijven, ontwikkelden we samen met de educatieafdeling veel mooie kleine maakprogramma's in en rond het Maaspodium, zoals *Delfshavenverhalen* en Theater na de Dam.

In 2023 vierden we ons 10-jarig jubileum. Moniek Merckx maakte de voorstelling *Maas speelt Maas*. In deze productie kwamen oud en nieuw samen, een *best of* waarbij de mooiste en meest indrukwekkende scènes, verhalen, baljurken en acteurs samenkwamen. Zij regisseerde hiermee haar laatste voorstelling bij Maas. Het regende sterren en het speellezier spatte eraf.

"Merckx levert met deze voorstelling een briljante carrousel van scènes, die ondanks hun verscheidenheid samen toch ook weer één overkoepelend gevoel opleveren: wees een dapper mens, speel en hou je hart breed open." – Trouw over *Maas speelt Maas*

Bovenal gaven de reacties van de mensen met wie we ons werk deelden, ons een overladen warm hart om door te bewegen. We deden onderzoek naar nieuwe betekenissen van de podiumkunsten. We zetten onze deuren open en gaven de sleutel van ons huis uit handen. We namen kinderen mee op zomerkamp en lieten ze slapen in de theaterzaal. We wisselden van rollen en besteedden veel tijd aan (zelf)educatie, het opdoen van kennis en het vertragen van processen. Het was de afgelopen jaren onvermijdelijk dat we niet altijd wisten welke weg te nemen. Tegelijkertijd hebben we veel onverwachte ontdekkingen gedaan doordat er tijd was om te verdwalen.

4. GEZELSCHAP EN MAKERS

MAKERS

Maas is niet één persoon. De Maasmakers voor de periode 2025-2028 bestaan uit: mimerregisseurs, choreografen, interdisciplinaire theatermakers en een artistiek, technisch, productieel, educatief en zakelijk team daaromheen. Iedere maker neemt een eigen wereld mee. De één vertelt groots, de ander klein. Conceptueel of intuïtief. Wat ze delen is het maken van fysiek werk voor een jong publiek en het kiezen voor persoonlijkheden op de vloer in plaats van personages. Iedere performer staat als zichzelf op het podium met een eigen verhaal, technieken, bewegingstaal en wereldbeeld. Deze authenticiteit maakt waarachtige ontmoetingen mogelijk.

We willen dat ieder kind in de zaal bevestigd of gespiegeld wordt, daarom houden we rekening met de samenstelling van de makers, de performers en met het team dat rondom het project staat. We betrekken ons jonge publiek bij het maakproces, zien Rotterdam als inspiratiebron en co-creëren op verschillende manieren met de gemeenschappen om ons heen.

We maken voorstellingen die het lichaam laten spreken en je in het hart raken. Het werk gaat voorbij het ego; Maasmakers spelen en maken omdat ze iets in beweging willen zetten.

De vaste Maasmakers voor de periode 2025-2028 zijn René Geerlings, Sara Giampaolo, Cecilia Moisio en Sue-Ann Bel. Daarnaast werken we met gastmakers en partners, waaronder Rajiv Bhagwanbali, 155 (eenvijfvijf) en Dalton Jansen (in samenwerking met DOX).

Let's Go Barbie, fotografie door Bart Grietens

MAASPRODUCTIES

9	Nieuwe Maasproducties per jaar
3	Nieuwe onderzoekstrajecten per jaar (FRIS)
344	Opvoeringen van Maasproducties per jaar
38.090	Bezoekers aan Maasproducties per jaar

MAASPODIUM

226	Evenementen in het Maaspodium per jaar*
18.687	Bezoekers aan evenementen in het Maaspodium per jaar*

MAASEDUCATIE

1.880	Educatieve activiteiten per jaar
39.710	Deelnames aan educatieve activiteiten per jaar

2021-2024

*Waarvan aantal opvoeringen en aantal bezoekers aan Maasproducties (dubbel met bovenstaande)
 **Gemeten over de jaren 2021 en 2022 en 2023
 ***Gemeten in twee jaar waarin er deels beperkende maatregelen i.v.m. de coronapandemie van kracht waren

RENÉ GEERLINGS /mime

“Even een traantje wegpinken en dankbaar dat ik en mijn kinderen in een tijd leven waar dit te zien is. Dank!”

– Publieksreactie op *The Ozard of Wiz*

Onlangs stond artistiek directeur René Geerlings zelf op de vloer in de jubileumproductie *Maas speelt Maas*. Hij voelde zich gedragen als onderdeel van het ensemble en het belang om te spelen – ook in de rol van volwassen directeur - werd hem meer dan ooit duidelijk. Deze speelsheid, de mogelijkheid om van rol te wisselen en de ruimte voor creativiteit wil René waarborgen voor hemzelf, de makers van Maas en alle andere medewerkers.

Vaste thema’s in de voorstellingen van René zijn: de buitenstaander, queerness en gender, de zin en onzin van vermaak, kinderachtige volwassenen en het losbreken van regels en wetten. Hij is in het bijzonder geïnteresseerd in het maken voor het jongere kind.

Dit kunstenplan komen er zes producties van zijn hand:

ANNIE ELLIOT

8+

Een speelse mash-up van de bekende films *Annie* en *Billy Elliot* met vogue, theater en popmuziek. Deze voorstelling voor de grote zaal wordt geproduceerd in samenwerking met de Stadschouwburg Utrecht en het What You See Festival.

OEI OEI!

3+

Een absurdistische peuter performance over opvoeding en hardnekkige rolpatronen voor de kleine zaal. Wie leert er nu van wie en wie draagt er de broek/rok/broekrok?

NU NOG LEUKER

8+

Een festivalvoorstelling voor families over de hang naar dat alles leuk moet zijn.

NIEUW

3+

Een nieuwe peuteraar voor de kleine zaal over altijd maar iets nieuws willen. Een Tel Sell reclame voor de allerkleinsten.

HAARSTORY

6+

Een fysieke voorstelling voor de middenzaal over haardracht in alle vormen en maten. Over haar als expressiemiddel, als droom en als echo van je bewegingen.

WHODUNNIT

10+

Een *murder mystery* voor de grote zaal. Het licht gaat uit en er klinkt een gil. Wie deed het en waarom? Een absurde voorstelling over nostalgie en rechtvaardigheid.

SARA GIAMPAOLO /fysiek theater

“En extra knap dat je als ouders de 2+ voorstelling helemaal niet uitzit, maar zelf ook meegenomen, opgetild, ontroerd en met een lichter en liever hart de zaal verlaat.” – Publieksreactie op *Doe eens lief*

Sara maakt theater voor jonge kinderen en zoekt samen met hen de grenzen van interactie op. Hoe ver kun je kinderen in de voorstelling betrekken, mee laten spelen of op ze inspelen? Naast maker is Sara ook jeugdprogrammeur van het Maaspodium. Ze maakt wat ze mist in het huidige jeugdtheateraanbod en staat dichtbij haar publiek. Sara neemt kinderen serieus en wil niet teveel voor ze denken, maar met en rondom ze werken.

Dit kunstenplan maakt zij drie producties:

BLAASKAAK

6+

Een brutale ontdekkingsreis over wat het betekent om op te groeien in de grote stad. Een fysieke voorstelling op het schoolplein waarin de Stad, de Wind en de Wip elkaar ontmoeten. Een coproductie met HNTjong.

Regie: Sara Giampaolo en Dimphna van Kempen

IK, EI, JIJ

4+

Een voorstelling over onzeker zijn en de angst er niet bij te horen. Samen met een klas kleuters zitten we in een ei op het schoolplein. Terwijl het ei openbreekt, wacht groep 8 de kleuters op voor een eerste vliegles. In samenwerking met Anne Fé de Boer.

MUUR

0,5+

Een voorstelling voor de kleine zaal over een bouwvakker die verliefd wordt op zijn eigen muurtje. Over de grootsheid van liefde voor de echte beginners. Of juist de experts?

CECILIA MOISIO /hedendaagse dans

“REVOLT bracht mij terug naar de tijd van BLM. Hoe wij daar allen stonden met onze vuisten in de lucht. Ondanks het heftige thema van de voorstelling, gaf het mij een gevoel van veiligheid, een gevoel dat ik daar thuis hoorde.” – Publieksreactie op *REVOLT*

Cecilia is choreograaf en theatermaker. Haar voorstellingen gaan over echtheid: ze zijn rauw, emotioneel, activistisch maar ook vol humor. Een uitgebreid vooronderzoek met haar publiek - jongeren - is een belangrijk onderdeel van haar werk. Ook creëerden jongeren in het podium meermaals context-programma’s rond haar producties, waardoor haar werk zich weer op een hele andere manier tot Maas verhiel.

In coproductie komen er twee voorstellingen tot stand:

WASTE ME

12+

De theaterversie van het locatieproject op Oerol voor de middenzaal. Uit het decorbeeld - de exacte hoeveelheid afval die een Europeaan in een jaar weggooit – kruipen zes performers tevoorschijn. Ze gooien afval en elkaar weg. Ze wachten op iets, een verlossing, een nieuwe wereld.

HUSH

12+

Een middenzaalvoorstelling voor jongeren over verslaving en psychische problemen.

SUE-ANN BEL /mime

“Ik ben erg onder de indruk. Een voorstelling met veel ziel. Mooie balans tussen... alles eigenlijk: spel, dans, energie, humor, drama en de balans tussen de spelers.” – Publieksreactie op *Let’s go Barbie*

Sue-Ann ontwikkelde zich de afgelopen jaren met Maas mee als speler, programmamaker in het podium en maker. Ook onderzoekt ze hoe er binnen Maas meer tijd en ruimte genomen kan worden voor het maakproces van een voorstelling. Dit doet ze onder de noemer *slow creating*. Sue-Ann gebruikt als mimer haar sensitiviteit als tool voor het tot stand brengen van een eerlijke verbinding met haar publiek.

“Ik begeef mij in de arena van het jeugdtheater omdat het een voorrecht is om daar te mogen zijn. Omdat ik mezelf in duizenden jongere versies terug zie in het publiek. Omdat ik mezelf graag wat vaker had willen zien.” – Sue-Ann Bel uit ‘*Verander in je kleine ik*’, Theaterkrant

Dit kunstenplan wordt ze meegenomen als maker binnen het gezelschap met:

LET’S GO BARBIE

8+

Een bevrijdingsdans: een fysieke zoektocht waar alles wat ons geleerd is opnieuw wordt bekeken en herschreven. Het is een beeldende, muzikale en fysieke voorstelling voor de kleine zaal over je vrij kunnen voelen in een wereld die soms vergeet dat je een hart hebt.

LEKKERONGIE

10+

Een voorstelling voor de kleine zaal waarin de cycli wordt gevierd. In een wereld waar ongeveer de helft van de wereldbevolking maandelijks bloed, is er weinig tot geen ruimte voor het onderwerp. Sue-Ann gooit zich in een hormoondans en zet schaamte om in een ode.

In 2028 maakt Sue-Ann een festivalvoorstelling (12+).

GASTMAKERS EN COPRODUCENTEN

RAJIV BHAGWANBALI /street culture /fysiek theater

Rajiv is multicultureel, multidisciplinair en verbindt gemeenschappen in zijn artistieke werk. Hij geeft mensen een podium die dat anders niet zouden krijgen. Hij is artistiek directeur van o.a. Rotterdam Street Culture Week en ziet zichzelf als een bruggenbouwer: tussen culturen en disciplines, tussen de sport en de podiumkunsten, tussen het maatschappelijke en het artistieke domein. In 2025 maakt Maas in coproductie met Rotterdam Street Culture Week *Harmony Unbound* (14+), een inspirerende fusie voor de grote zaal waarbij theater, live muziek, storytelling, beatboxers en dansers uit de *street culture* samenkomen. We zijn in gesprek met het Rotterdams Philharmonisch orkest als mogelijke samenwerkingspartner.

DALTON JANSEN /urban contemporary dans /fysiek theater

Na zijn succesvolle productie *Birds* (Zilveren Krekel, 2022) maakt choreograaf Dalton Jansen twee nieuwe producties voor de jeugd. Dit keer vanuit zijn eigen stichting Blackbirds en in samenwerking met zowel Maas als DOX. Dalton raakt thema’s als jeugdzorg en huiselijk geweld en heeft als doel ook de jeugd uit de jeugdzorg de zaal in te krijgen. Hij wil een totaalervaring bieden waar ruimte is voor gesprek en verbinding. In 2026 maakt Dalton *Ik weet het niet...* (12+), waarin hij het thema seksualiteit en het leven in een jeugdzorginstelling onderzoekt. In 2028 volgt *Ban Papiá* (12+) waarin een uit huis geplaatste jongere het gesprek (in taal en dans) aangaat met de ouder die er niet voor hem was. De één is boos, de ander vraagt vergeving.

155 (EENVIJFVIJF) /breaking / fysiek theater

Maas en 155 maakten in 2022 *CONTROLE* (12+). Deze voorstelling was naast een grote tournee te zien tijdens de Nederlandse Dansdagen, Lowlands en verschillende keren op het HTGR-festival¹ in het Maaspodium. Op overweldigend verzoek gaat *CONTROLE* in 2027 in reprise.

“*Controle is hilarisch ironisch, maar ook van een ontroerende schoonheid*” – Annette Embrechts in De Volkskrant

¹ Hit the Ground Running Festival: zomerfestival bij het Maaspodium met voorstellingen, food en randprogrammering.

5. PODIUM

In het Maaspodium spelen voorstellingen van ons eigen gezelschap, ontvangen we gastmakers en programma's van derden. Ook vormt deze plek de thuishaven voor onze educatie- en participatieprojecten. Daarnaast kun je bij ons komen eten, je verjaardagsfeestje vieren, blijven logeren en gelijkgestemden of onbekenden ontmoeten. Het Maaspodium is hiermee meer geworden dan een programmerend theater alleen, waar het publiek een kaartje koopt en met een gevuld hoofd en hart weer vertrekt. Het Maaspodium is een huis aan het worden voor en van de stad. Een plek om thuis te komen voor kinderen, jongeren en (jong)volwassenen.

"Mijn oma was de hoeder van mijn kleine zelf. Die vond mij waardevol, investeerde in mij, geloofde in mij, moedigde me aan. Er zijn zo weinig plekken in de wereld waar je wordt herinnerd aan wie je was, aan wie je bent. Ik wil dat Maas zo'n plek is. Dat is wat ik ons publiek wil bieden." – Artistiek coördinator Maaspodium Carole van Ditzhuyzen

HET KOMENDE KUNSTENPLAN:

→ Verbreden we onze functie

Naast onze programmering is er in het Maaspodium ruimte voor dialoog (NOW TALKS), samenkomen (Vegan Fridays, Made in Maas²) en nachtcultuur (Balls³).

→ Geven we onze sleutels uit handen

Door middel van take-overs bieden we ruimte aan Rotterdamse makers en organisaties.

→ Bieden we ruimte

We maken in ons huis meer ruimte vrij voor kinderen en jongeren om niet alleen naar Maas te komen voor activiteiten, maar ook om er gewoon te zijn: lezen, spelen, huiswerk maken. En misschien willen ze ook hun mening geven over een nieuw campagnebeeld, een voorstelling die in de maak is of hebben ze nog goede ideeën voor de inrichting.

→ Laten we jongeren meeprogrammeren

Jongeren en scholen krijgen een grotere stem in de programmering. Wat willen zij zien in het Maaspodium?

KIND

Voor kinderen blijft onze programmering tijdens de vakanties en de weekenden het uitgangspunt. Naast het spelen van onze eigen producties, is het programmeren van jeugdvoorstellingen die de Nederlandse en Belgische gezelschappen maken ook in dit beleidsplan een belangrijk deel van ons jeugdaanbod. Het zijn voorstellingen van verschillende disciplines en voor alle leeftijden vanaf zes maanden, door gevestigde gezelschappen en beginnende makers van binnen en buiten de stad.

² Programmalijn waarbij grass-roots en bottom-up initiatieven uit de stad een avondvullend programma in het Maaspodium vormgeven.

³ Ballroom is een subcultuur die binnen de Latinx- en Afro- Amerikaanse gay- en transgemeenschap in New York is ontstaan. Een ball gaat over vieren en ruimte innemen en deelnemers gaan de competitie met elkaar aan in de naam van hun house binnen verschillende performancecategorieën.

De knutselactiviteiten die we voorheen tijdens de schoolvakanties aanboden, zijn uitgegroeid tot professionele kunstprojecten waar de kinderen samen met gevestigde kunstenaars aan werken. De kinderen die bij deze activiteiten betrokken zijn, noemen zichzelf de Maas Creators. We onderzoeken hoe deze kinderen meer ruimte en inspraak kunnen krijgen binnen het podium en het gezelschap.

Vanaf 2025 ontwikkelen we in samenwerking met educatie en organisaties in de wijk een programma waarin we met, door en voor kinderen verschillende culturele feestdagen vieren. We kiezen met elkaar wat en hoe we willen vieren.

JONGEREN

In het Maaspodium is speciale aandacht voor onze XL-doelgroep (12+): Rotterdamse jongeren. Zij zijn de stoerste jongeren die er zijn, maar kennen ook behoorlijke uitdagingen. Denk aan de nog te verstouwen coronacrisis, prestatiedruk, klimaatverandering, racisme, polarisatie, eenzaamheid, uitsluiting en de kloof tussen arm en rijk. Gelijkaardige samenwerking met deze doelgroep neemt een steeds prominentere plaats bij ons in. We leren van elkaar door samen te werken en kennis te delen. In plaats van het inkopen van voorstellingen creëren we in co-creatie in het podium verschillende programma's.

Zo zijn de NOW TALKS interactieve talkshows waar gepraat wordt over onderwerpen van nu: gender, identiteit, racisme, armoede en mentale gezondheid. Het is een brave space waar gevoelige onderwerpen worden besproken en jongeren zich uit kunnen drukken. Inmiddels is er een vast panel ontstaan bestaande uit jongeren met een uiteenlopend interessegebied, opleidingsniveau en maatschappelijke situatie, die samen deze thematische talkshows rondom programmering verzorgen. Tijdens deze avonden wordt het deelnemende publiek uitgedaagd om vanuit een ander perspectief naar een onderwerp te kijken. In dialoog, maar ook met dans, theater, spoken word, video's, muziek, eten of een interactief spel. NOW TALKS kan via livestream worden meegemaakt; de inbreng van de online deelnemers wordt direct geïntegreerd in de NOW TALKS aflevering. Door deze hybride vorm bereiken we publiek dat niet vanzelfsprekend naar het podium komt. Stukjes uit de talkshows die op TikTok worden geplaatst hebben daar per aflevering tussen de 30.000 en 70.000 kijkers.

(JONG)VOLWASSENE

De afgelopen tijd hebben we veelvuldig de sleutel uit handen gegeven aan kunstenaars en geëngageerde jonge mensen uit de stad. Naast programmering voor kinderen en jongeren heeft de nachtcultuur, in de vorm van balls, bijvoorbeeld een plek gekregen in het Maaspodium. Of met de MAASterclasses is het podium een dag lang een onderzoeksrimte voor professionals in de kunsten of het onderwijs.

Door deze evenementen komen veel nieuwe mensen, verhalen, perspectieven en reuring uit de stad naar binnen. Iedere keer kregen we de sleutel weer terug, waardoor het gasten bleven. Samen met Sarah Jawa Huygens van Blqck a queer aesthetic onderzoeken we de komende jaren hoe deze perspectieven een vaste plek kunnen krijgen bij Maas. Dit doen we met het traject *Why so serious?*. Het doel is om ruimte te maken voor artistieke programma's die in co-creatie met de *Black queer communities* en vanuit een wederkerige behoefte ontworpen worden.

Deze programmalijn is tweedelig: naast de programmalijn in het podium kent deze ook een traject binnen de interne organisatie. Door middel van gesprekken en workshops bevragen en herdefiniëren we bestaande werkstructuren. Samen kijken we waarom het dekoloniseren van culturele instellingen van belang is en hoe we tot een breder gedragen toegankelijke culturele sector komen.

"Dit is zo nodig. Ik ben ongelooflijk dankbaar dat jullie hier plek voor maken. We zien elkaar normaal alleen in een ballroom of party context. Dan is een filmavond of pillow night so wholesome. We really need this, it really is queer community healing." – Zaire Krieger over *Made in Maas*

MAAS CREATORS AAN HET WOORD

"Ik doe mee omdat ik mij hier vrij voel." – Mila (6)

"Als iedereen kunst zou maken, dan zou de wereld heel kleurrijk zijn en iedereen in vrede met elkaar samenleven." – Victor (8)

"Het kamp was prachtig. Mijn kinderen leerden de Nederlandse taal, maakten nieuwe vrienden en ze hadden plezier. Ik vond het fijn om te zien dat zij het zo naar hun zin hadden." – Ouder

Bekijk [hier](#) een video over de Black queer programma's bij Maas.

NOW TALKS, fotografie door Michelle Urbiztondo

6. TALENTONTWIKKELING EN INNOVATIE

Kun je een voorstelling maken met een drone als hoofdperson? Hoe maak je een voorstelling passend voor het speciaal onderwijs en hoe voer je een nagesprek met een zaal vol peuters? Theater maken voor de jeugd geeft de mogelijkheid om buiten de hokjes te denken. Zo onderzoeken we met de programmalijn *FRIS* samen met professionele makers en kinderen welke vormen jeugdtheater allemaal aan kan nemen. Met het *FRESH* programma ontmoeten we in het Maaspodium jonge makers met een frisse blik. We bouwen kunstwerken met kinderen en geven programma's vorm met jongeren. En het kan zomaar zijn dat zij zich in de toekomst ontwikkelen tot choreograaf of programmamaker bij Maas. Het uitgangpunt van deze ontwikkelingstrajecten is dat ze vanuit een wederkerige samenwerking tot stand komen: wij zijn niet de alwetende experts die eenzijdig iets willen vertellen of leren. We geven ruimte aan een zoektocht en ontwikkelen ons samen.

KINDEREN EN JONGEREN

De vakantieweken in het Maaspodium zijn een moment om op een vrijblijvende manier Maas te leren kennen. Je kunt als kind een middagje langskomen, maar ook de hele week blijven. We zetten tijdens deze schoolvakanties in op *21st Century Skills*: creatief denken, communiceren, samenwerken en sociale en culturele vaardigheden. Samen met professionele kunstenaars kun je bij ons kunst maken. De ene keer is dit een radioprogramma de andere keer een grote kunstinstallatie. We spreken de kinderen aan als serieuze kunstenaars; we hebben gezien dat daarmee het werk echt van een ander niveau wordt dan bij een knutselproject. Een community medewerker is actief in de buurt en investeert in het opbouwen van relaties met ouders en kinderen. Bijzonder aan dit traject is dat de groep grotendeels bestaat uit kinderen die niet eerder met Maas bekend waren. In 2023 hebben we dit project gepresenteerd op de conferentie 'Cultuureducatie van morgen' in Trento (Italië).

Voor jongeren starten we in 2024 met de *MaasAcademy*: een traject op het snijvlak van kunst, maatschappij en technologie. Met de jongeren die onderdeel zijn van de *NOW TALKS* hebben we veel talent in huis. Ze hebben ambitie, maatschappelijk inzicht, optimisme, empathie en creativiteit. Door het initiëren van dit traject bieden we deze jongeren ruimte om te focussen op persoonlijke groei en een plek om zich te ontwikkelen tot potentiële programmamakers en programmeurs. Technologie speelt een belangrijke rol in dit programma. Jongeren groeien tenslotte op in een hybride wereld, waarin de menselijke zintuiglijkheid zich naadloos vermengt met technologie en Artificiële intelligentie. Voor de ontwikkeling van deze technologische lijn zijn we in dialoog met Innovation:Lab en AICON⁴. Ook geven

we Hoofd techniek bij Maas, Peter Raaijmakers, de komende periode ruimte voor het door ontwikkelen van zijn kennis en het zichtbaar en deelbaar maken van zijn innovatieve werkwijze binnen het technisch team. De kennis en kunde van dit team stelt ons in staat om mee te bewegen met nieuwe ontwikkelingen. Zo nam tijdens de pandemie de techniekploeg het voortouw om voorstellingen vanuit de zaal wereldwijd te streamen en nam onze digitale ontwikkeling hiermee een vogelvlucht.

"Een krachtig voorbeeld van de nieuwe mogelijkheden om publiek te trekken vindt de raad de voorstelling Een pleidooi voor zelfmoord van KOPERGIETERY en KGbe, die speelde bij Maaspodium inclusief een voor- en nagesprek. Een livestream van het gehele programma was beschikbaar voor jongeren die het heftige verhaal liever vanuit de privacy van hun kamers volgden en (onder begeleiding van experts) meepraatten via de laptop." – uit *Digitalisering als kans* van de Raad voor Cultuur

NIEUWE MAKERS VOOR JONG PUBLIEK

Art Srisayam is een vast gezicht van Maas geworden. Afgestudeerd als danser werd hij verliefd op jeugdtheater door de voorstelling *Alleen op de wereld* (2014). Vervolgens speelde hij mee in verschillende Maasproducties, gaf dansadvies en kreeg de ruimte om zich te ontwikkelen tot choreograaf. Art beweegt zich fluïde door Maas heen: hij speelt in producties, volgt zijn passie voor koken bij evenementen in het M Café, denkt mee over de dansprogrammering van het podium, is betrokken bij educatie en werkt als choreograaf aan diverse interdisciplinaire producties.

"Alle dansers zijn sterk, maar vooral Art Wuthinan Srisayam stijgt in deze voorstelling tot grote hoogte. Hij is een technisch sterke danser, zijn verfijnde mimiek treft doel en hij legt humor en tragiek in zijn spel." – Anita Twaalfhoven over *Maas speelt Maas* in de Theaterkrant

Guiliano Pinas, vader van Kiki House of Angels, is de aanjager van de voguing scene in Rotterdam en kwam door de *QUEER010*-lijn en de voorstelling *The Ozard of Wiz* met Maas in aanraking. Guilliano organiseert momenteel *balls* en geeft *voguelessen* in het Maaspodium. Ook is hij de komende periode betrokken bij het gezelschap als choreograaf van de productie *Annie Elliot*. We zijn benieuwd waar deze samenwerking toe kan leiden en zijn blij dat we door onze faciliteiten Guilliano's volledige kunstenaarspraktijk kunnen omarmen.

"Choreograaf Guilliano Pinas tekende voor een reeks spetterende vogueballetten, waarin de leden van de zeer diverse cast zich individueel laten zien." – Het Parool

Livestream Keti Koti, fotografie door Guido Bosua

⁴ AICON verbindt bewoners, kunstenaars en wetenschappers in een verkenning van de maatschappelijke mogelijkheden en uitdagingen van artificiële intelligentie (AI).

7. EDUCATIE EN PARTICIPATIE

In het vorige kunstenplan omschreven we de educatiemedewerkers en docenten van Maas als ontmoetingskunstenaars. De afgelopen jaren hebben ze deze naam eer aan gedaan. Educatie heeft de handen ineengeslagen met het podium, waardoor de randprogramma's tijdens vakantieweken zijn uit uitgroeid tot grote projecten voor kinderen uit de wijk, die laagdrempelig kunnen participeren in projecten met kunstenaars.

De productie *The Ozard of Wiz* vroeg door het queer-thema om een uitgebreide samenwerking met educatie om het draagvlak voor het onderwerp op scholen en voor regulier publiek te vergroten. Bovendien staat de marketingafdeling in samenwerking met educatie meer dan ooit in dialoog met het publiek en creëren zij samen met jongeren programma's in het podium. Al deze cross-overs vragen om kennis, competenties en de werkwijze van een educatiemedewerker. Educatie is de basis binnen Maas, die gelijkwaardige kennisuitwisseling waarborgt en deze kennis breed deelt.

Educatieproject Bully vs. Bully, fotografie Rosa Quist

De educatieve activiteiten vertakken zich binnen Maas in vier richtingen:

VOORSTELLINGSEUCATIE

Bij Maas trekken educatiemedewerkers altijd gelijk op met het artistieke proces van het gezelschap. Dankzij de contacten met scholen kunnen we onze voorstellingen al tijdens het repetitieproces voorleggen aan het jonge publiek. Zo kunnen makers hun werk het beste afstemmen op de belevingswereld van de desbetreffende doelgroep. Bij iedere productie maken we een passend educatief programma.

PODIUMPROGRAMMA'S

Educatie geeft in samenwerking met het podium – en de marketingafdeling – vorm aan de eerder omschreven programma's in het Maaspodium: *NOW TALKS*, *Made in Maas*, de schoolvakantie projecten, het mede-uitzetten van de Rotterdamse jeugdtk van de WijkJury⁵ en co-creatieprojecten in de wijk. Samen met de community medewerker bestendigen we de samenhang tussen de onderwijsactiviteiten en het aanbod voor kinderen en jongeren in de vrije tijd.

Bij de programmering in het Maaspodium zitten jaarlijks veel middelbare scholieren in de zaal, gemengd met vrije bezoekers. De ervaring wordt bij een deel van deze groepsbezoeken uitgebreid met nagesprekken, workshops en/of maakprojecten waarbij de leerlingen hun onderlinge perspectieven op het thema delen, vormgeven en verwerken.

PROFESSIONALISERING

In de nasleep van de pandemie gingen we op zoek naar manieren om freelancers, kunstvakdocenten en kunstenaars, die zowel binnen als buiten Maas werkzaam zijn, een plek te bieden voor ontmoeting, uitwisseling en professionalisering. Zo werden de *MAASterclasses* in het leven geroepen: inspiratiedagen voor het hoofd en het lijf. Edities met thema's als: spiritualiteit, intersectionaliteit, dekolonisatie en de kunst van het spelen. Deze dagen bleken ook een verrijking voor intern personeel en een broedplaats voor nieuwe ontmoetingen en ideeën. Deze tak van professionalisering willen we verder ontwikkelen.

ONDERWIJS

We blijven uiteraard samenwerken met veel Rotterdamse scholen, zowel PO als VO. Voorheen kozen we voor grondig wortelen in het scholennetwerk van de wijk Delfshaven. De manier hoe cultuurcoaches hier de verbinding zijn tussen het theater en de school klopt nog altijd. We werken samen met Basisschool Müllerpier, OBS Delfshaven, Kasteel Spangen, KC De Vlinder, De Korf Montessori, Emmaus School, De van Oldenbarneveldschool en de ISK (Internationale Schakelklas) afdeling van het Rotterdams Designcollege. Cultuurcoaches geven dans- en theaterlessen op de scholen in Delfshaven en in samenwerking maken we eindvoorstellingen met groep 8, die gepresenteerd worden in onze theaterzaal. Ook reizen we met installaties langs de scholen in de wijk. Hierdoor is er uitwisseling tussen de cultuurcoaches, scholen en leerlingen onderling.

Naast de scholen in Delfshaven kiezen we de komende periode voor de focus op niet-regulier onderwijs; voor hen is er nog weinig aanbod en ook hun stem willen we horen. We werken al samen met het speciaal basisonderwijs (Bergse Veld school en De Piloott), voortgezet speciaal onderwijs De Hoge Brug en praktijkschool Accent Hoogvliet. Deze samenwerkingen willen we de komende jaren versterken. Ten derde kiezen we voor partners in het primair onderwijs met een podiumkunstenprofiel, omdat we hier veel verwantschap mee voelen. Dit zijn: OBS De Schalm, OBS Het Landje en 't Prisma. In het hoger onderwijs blijven we een partner van opleidingen in het MBO en HBO die in hun vakgebied met scholen, kinderen of jongeren samenwerken. Zo maken ieder jaar studenten van de Thomas More Hogeschool een voorstelling met een Maasdocent en participeren ze tijdens schoolvoorstellingen in contact met basisschoolleerlingen.

Bekijk [hier](#) een spoken word video over de educatie bij Maas.

⁵ Een groep jonge wijkbewoners die (vaak) voor het eerst theatervoorstellingen bezoeken, met elkaar in gesprek gaan over wat theater met hen doet en makers verrast met hun frisse blik.

8. TOEGANKELIJKHEID

Dat wij onze deuren openzetten, wil nog niet zeggen dat iedereen ons weet te vinden. We verlagen de drempels in de stad, het land en internationaal om toegankelijk te zijn voor ons potentiële publiek. Maas heeft twee belangrijke publieks-groepen: kinderen en jongeren. Zij vragen elk een heel andere benadering. Om toegankelijk te zijn voor kinderen brengen we grote thema's in een ongevaarlijk jasje. In de communicatie met jongeren focussen we op storytelling, zodat hun belevingswereld en het theater elkaar kunnen raken. Bij onze schoolvoorstellingen zit de hele wereld in de zaal, bij vrije voorstellingen zijn we daar nog niet. Met aandacht werken we aan het verlagen van onze participatie-drempel. Dit ziet er in de stad, het land en internationaal anders uit:

ROTTERDAM

Marketing, educatie, een bevlogen community medewerker en een diverse mix aan initiatieven en organisaties werken in Rotterdam samen om de drempel van ons podium te verlagen. Ook nemen we ons huis mee op onze rug de wijken in: we organiseren ART-dagen op locatie, spelen voorstellingen op schoolpleinen en wandelen met een kunstparade langs de huizen. In 2023 introduceerden we bovendien het *Pay what you can*-principe in het Maaspodium, waarbij bezoekers zelf kiezen wat ze voor een voorstelling betalen, afhankelijk van hun financiële situatie.

"We ontwikkelen een reuze gereedschapskist die door de wijk rolt. Het bouwwerk op wielen zorgt voor reuring, het maakt mensen nieuwsgierig en soms zijn er mensen nodig om het gevaarte over een tramrails te duwen. Het wordt een herkenbaar object dat je op het schoolplein, in het park, bij de BSO, het buurthuis of op de hoek van de straat neer kan zetten en open kunt klappen. Door het open te klappen, wordt het object een werkplaats waar gereedschap in hangt en materiaal te vinden is. Het is ook een open podium met speaker en microfoon en transformeert na een paar keer toeren in een expositie op wielen. In de gereedschapskist werken we iedere keer met een ander thema. Er vinden ontmoetingen plaats tussen verschillende bewoners en er wordt verteld over wat er bij Maas komen gaat."

Kunstenaar en community builder Peerke Malschaert

INHETLAND

Uitgangspunt voor ons reisbeleid blijft dat de juiste productie op de juiste plek terecht komt. Al ons werk begint in Rotterdam, een deel ervan blijft in de stad of waaiert uit over de regio. Het grootste gedeelte van onze producties willen we met heel het land delen en maken we zo dat de voorstellingen toegankelijk zijn voor een groot en divers publiek.

Vanwege de fysieke aard van ons aanbod hebben veel producties het label 'language no problem'. Daarnaast hebben we de afgelopen periode verschillende experimenten gedaan om breed toegankelijk te zijn: we hebben gewerkt met tolken, gebarentaal en audiodescriptie. Onze website is toegankelijker geworden voor mensen met dyslexie of kleurenblindheid en we communiceren en produceren in andere talen (Papiamentu, Turks). Uitbreiding hiervan is een belangrijk doel.

INTERNATIONAAL

In de afgelopen jaren heeft Maas veel ervaring opgedaan met internationaal toeren. Hierdoor hebben we ondervonden hoe verbindend theater en dans is. Het overstijgt grenzen en taal en start daar waar woorden en logica eindigen. De peuterproducties van Maas hebben een internationale status verworven, ze zijn toegankelijk voor een groot gevarieerd publiek en kunnen zelfvoorzienend reizen.

IMPACTMETING

Hoge aantallen, in producties, prestaties en bezoekers, behoren al tien jaar tot een van de *Unique Selling Points* van Maas. Hoewel we er nog steeds zijn voor grote en diverse groepen kinderen, jongeren en jongvolwassenen, concentreren we ons steeds meer op wie die jonge bezoekers zijn en wat ze ervaren. Daarmee worden naast de kwantitatieve doelstellingen ook kwalitatieve doelstellingen gemonitord en kan het zijn dat de kwalitatieve doelstellingen geprioriteerd worden boven de kwantitatieve. Inclusiviteit gaat niet alleen over de zoektocht naar een grotere toegankelijkheid voor een breed publiek, maar ook over het beter leren kennen van ons publiek en onderkennen dat verschillende mensen behoeften hebben aan een ander soort inhoud en benadering. Dit willen we ontwikkelen en aanbieden om vervolgens te zien hoe beide aspecten elkaar kunnen ontmoeten en we zo onze impact vergroten.

CONTROLE, fotografie door Bart Grietens

De kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen worden per project en doelgroep geformuleerd. Het monitoren van kwalitatieve doelstellingen vraagt nieuwe manieren van evalueren. Een eerste manier waarmee wij concreet starten met impactmeting is bij de vakantieprogrammering van het podium. In 2023 zijn we, in samenwerking met de ELJA Foundation en het Erasmus Impact Center, begonnen aan een traject waarin volgens de Theory of Change methode een wijze van impactmeten wordt ontwikkeld. Dit is een aanvulling op de middelenmix die we jaarlijks analyseren en aanpassen op basis van monitoring via het Culturele Doelgroepenmodel, Google Analytics 4, Meta Business, mailing analyses en onze eigen publieksonderzoeken. Deze combinatie helpt ons enerzijds bij het vinden van nieuwe publiek en geeft ons anderzijds meer inzicht in wie ons publiek is en wat ze ervaren. Op deze manier wil Maas in de komende jaren haar loyale basis van fans verder uitbreiden.

BEREIK EIGEN KANALEN

Peil december 2023

37.487	Maandelijkse weergaven van de website
29.145	Volgers op Facebook, Instagram, X, LinkedIn, TikTok en Vimeo
10.780	Abonnees op E-nieuwsbrieven

9. ORGANISATIE EN FINANCIËN

ORGANISATIE & FORMATIE

René Geerlings (artistiek) en Bernadette Stokvis (zakelijk) vormen samen het directie-voerend bestuur. De vaste kern van Maas bestaat momenteel uit 36 medewerkers (29 FTE). Om deze vaste kern te ondersteunen en inhoud en vorm te geven aan diverse producties en projecten werken jaarlijks professionals op project-, freelance- of op oproepbasis mee (ongeveer 12 FTE). Zo werken we samen met: acteurs, dansers, vormgevers, muzikanten en een grote pool aan geschoolde en betrokken educatiedocenten. In de huidige beleidsperiode wil Maas groeien naar een vaste formatie van 33,7 FTE (uitbreiding in FTE educatie, podium en productie en het vast aanstellen van een community medewerker in de wijk Delfshaven). Daarnaast willen we twee spelers aan Maas verbinden, met ruimte om zich naast het spelen als (programma-)maker te ontwikkelen. Merel Heering startte begin 2024 in een nieuwe functie als Coördinator artistieke zaken. Deze functie zal de directie ondersteunen in de algehele artistieke planning, het verder bijeenbrengen van artistieke lijnen tussen het podium, educatie en het gezelschap alsook de afstemming tussen de artistieke en zakelijke kant van het gezelschap.

GOVERNANCE

Boven het directie-voerend bestuur staat een Raad van Toezicht die met de in 2020 geactualiseerde statuten en het huishoudelijk reglement recht doet aan de eisen van de Code Cultural Governance. De Raad van Toezicht is onbezoldigd, op afstand, maar wel heel betrokken. Zij bewaken onze intrinsieke missie, waarin opgenomen de maatschappelijke doelstelling om van betekenis te zijn voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren tot vrije denkers en doeners. De RvT houdt jaarlijks functioneringsgesprekken met de directie-bestuursleden en evalueert (zonder directie) het eigen functioneren. Er is vanuit de RvT aandacht voor het juiste gebruik van kennis en netwerken voor Maas, zonder dat er sprake is van belangenverstremming. Doordat verschillende organisatieonderwerpen verdeeld zijn onder de diverse RvT-leden, is er een actieve vorm van informatie-inwinning naast de gebruikelijke vergaderingen en rapportages. Onlangs is een training bij Cultuur+Ondernemen gevolgd, wat weer tot een hernieuwd programma van aandacht voor werkdruk, duurzaamheid en risicomanagement geleid heeft. In 2023 is er binnen de RvT ruimte gemaakt voor een trainee-plek. Romana Vrede is als vaste adviseur bij de RvT betrokken.

VERANDERENDE ORGANISATIE

Maas is van oorsprong een flexibele en wendbare organisatie die openstaat voor samenwerkingen in het produceren, programmeren en reflecteren middels programma's en educatie. Als grote BIS-instelling zetten we graag onze middelen en werkvormen in om zoveel mogelijk ruimte te geven aan nieuwe (programma-)makers. Deze gulheid en veelheid aan projecten heeft ons een groot en divers netwerk opgeleverd, naast nieuwe kennis en kunde rondom bijvoorbeeld (live) streaming en co-creatie met kinderen en jongeren. In dit nieuwe kunstenplan willen we deze opbrengsten graag een goede plek in de organisatie geven. Tegelijkertijd zien we dat we aan de grens zitten van wat we aankunnen. We moeten enerzijds gas terugnemen in output om echt anders te gaan werken en anderzijds juist in personeel uitbreiden om dat wat succesvol is met meer aandacht voor verdieping en verankering te kunnen blijven doen. Dat is waar de artistiek-inhoudelijke en de maatschappelijke ontwikkelingen om vragen. Met het iets inleveren van output in aantal tournee-producties maken we meer ruimte, tijd en middelen vrij voor het anders inrichten van werkprocessen en kennisontwikkeling.

Het medewerkersbestand veranderde de afgelopen tijd behoorlijk; de pandemie had invloed op de persoonlijke levens van mensen en zowel de artistieke directie als de artistieke leiding van het podium wisselden. Hiermee is een nieuwe generatie bij Maas gaan werken die bewuster wil omgaan met de balans tussen werk en privé en ook meer behoefte heeft aan eigenaarschap over het werk en het beleid van Maas. Om de individuele behoeften van medewerkers meer in lijn te krijgen met de doelen van de organisatie, kijken we de komende jaren naar een nieuw organisatie-model voor Maas. Dat gaan we samen met een organisatieadviseur verder ontwikkelen.

Lancering QUEER010, fotografie door Beck Delude

EEN INCLUSIEVE ORGANISATIE

Diversiteit en inclusie is een proces dat continue aandacht verdient binnen onze organisatie. Dit is een intensief en soms ook lastig traject. Binnen de **programming** (onze producties en gastprogramming) zoeken we gericht naar makers, spelers en ontwerpers die een veelheid aan verhalen en stemmen met zich meebrengen. Daar hoort ook een backoffice organisatie bij die dit een goede bedding kan geven. Zo is onze huidige RvT divers samengesteld in leeftijd, gender en etnisch-culturele achtergrond. Al ons vaste **personeel** heeft het afgelopen jaar een unconscious bias training gevolgd, georganiseerd door Connecting the dots. Ook is er een vaste werkgroep ingericht die diversiteit en inclusie gevraagd en ongevraagd binnen Maas agendaert. We adresseren het onderwerp graag vanuit het begrip intersectionaliteit. Intersectionaliteit is kruispuntdenken en gaat een stap verder dan diversiteit, dat soms teveel blijft hangen in vinkjes of checkboxen. Ongelijkheid doet zich voor langs verschillende assen die elkaar snijden. Als we intersectioneel denken en werken, blijven we niet op de ene of andere as (of in het ene of andere vinkje) hangen, maar schijnen we licht op diverse kruispunten. Dit biedt ruimte voor inhoudelijke meerstemmigheid en legt blinde vlekken binnen onze organisatie bloot.

Samen met platform Blqck a queer aesthetic onderzoeken we hoe dekoloniseren er binnen onze organisatie uitziet. Door middel van projecten, gesprekken en workshops kijken we samen met deze **partner** hoe we bij Maas een situatie kunnen creëren waarin een veel grotere groep mensen zich comfortabel, gelijkwaardig en met behoud van een eigen identiteit kan voortbewegen. En dat het theater een plek wordt waar iedereen zich welkom voelt en herkenning vindt.

Uit het Whize-onderzoek van Rotterdam Festivals blijkt dat het **publiek** in het Maaspodium divers is in leeftijd, culturele achtergrond en interesse. De drie grootste bezoekersgroepen zijn momenteel: *Culturele Alleseters* (17%), *Kindrijke Cultuurvreters* (15%) en *Startende Cultuurspeurders* (12%). De komende periode focussen we ons op de *Nieuwsgierige Toekomstgrijpers*. Vanwege hun interesse in sociale onderwerpen past deze nieuwe doelgroep goed bij ons. Om dit publiek aan te spreken maken we aanpassingen zoals het invoeren van het *Pay what you can*-principe, een toegankelijke tone of voice en het uitlichten van sociale thema's binnen onze programming.

FAIR PRACTICE CODE EN FAIR PAY

Maas staat voor solidariteit. Wij geloven dat successen bereikt worden door onderlinge afhankelijkheid in hechte teams en gemeenschappen. Hier hoort ook een goed en eerlijk beloningsbeleid bij voor iedereen die bij ons werkzaam is. Als NAPK-lid zijn we gebonden aan het volgen van de Cao Toneel en Dans. Deze wordt integraal toegepast en vormt ook voor zzp'ers de basis voor de berekening van het honorarium (150% van het brutoloon). Maas ondersteunt het personeel met persoonlijke scholingsbudgetten, die ook ingezet kunnen worden voor (mentale) coaching en begeleiding. Voor freelance acteurs en dansers wordt er gedurende speelperiodes gestreefd naar optimale en fulltime contracten. We kijken hoe we ook voor deze creatieve schil budget beschikbaar kunnen stellen voor ontwikkeling en scholing.

Zoals hierboven beschreven werken we de komende jaren toe naar een nieuw organisatie-model. Het doel hiervan is een organisatie waar diversiteit, transparantie en een veelheid aan onderlinge verbindingen centraal staat. Om een vertrouwde werkomgeving te bestendigen, heeft Maas in aanvulling op het beleidskader van de NAPK 'Veilig de vloer op' een protocol 'Veilig werken bij Maas' ontwikkeld. We hebben een eigen vertrouwenspersoon aangesteld, die als voormalig medewerker de organisatie goed kent en ook een speciale opleiding hiervoor volgde. Het onderwerp is speciaal belegd bij één lid van de Raad van Toezicht. Jaarlijks wordt er geëvalueerd en worden eventuele meldingen gerapporteerd.

We denken en werken graag duurzaam. Duurzaamheid betekent voor ons het ontwikkelen van een milieuvriendelijk reisbeleid, maar ook het bestendige van een gezonde organisatie. Om die reden willen we in de toekomst meer tijd en uren beschikbaar maken voor het kunnen zijn van een lerende organisatie waar tijd is voor reflectie en verdieping. De werkdruk is daarvoor nu nog te hoog. Deze aanvraag gaat dan ook over een uitbreiding van het aantal FTE in ondersteunend personeel om de werkdruk te verlichten, naast het teruggaan van gemiddeld negen naar zeven tourproducties.

FINANCIËN

Maas beschikt over een redelijke algemene reserve, en heeft zich in coronatijd goed staande gehouden door de extra coronasteun van het Ministerie. Daarbij steunde Fonds 21 EXTRA Maas in haar transitie door een driejarige doelsubsidie, die eind 2024 ophoudt. Door het wegvallen van de coronasteun en de meerjarige steun van Fonds 21 komt naar voren dat Maas het in de komende beleidsperiode zonder extra overheidssteun financieel niet redt om op een gezonde manier aan de nog steeds grote vraag naar tourvoorstellingen te voldoen. De eigen inkomsten van Maas bestaan uit verkoop van voorstellingen, recettes van programma's in het podium, verhuur van zalen, horeca inkomsten, private fondsenwerving en donateurs. Deze vormen ongeveer 25% aan eigen inkomsten ten opzichte van de omzet. In verhouding tot gezelschappen en zalen die produceren en programmeren voor een volwassen publiek blijft het behalen van een hoger percentage een grote uitdaging. Op een volle zaal van bijvoorbeeld 40% volwassen en 60% kinderen en jongeren zijn de opbrengsten uit horeca en kaartverkoop vanzelfsprekend minder dan bij 100% volwassen bezoekers. De prijs van een betaalbaar kinderkaartje op tournee bepaalt ook de maximale uitkoopsom van een tourneevoorstelling. Met een gemiddelde prijs van zeven euro per leerling per schoolvoorstelling worden bij lange na de dagkosten van een voorstelling spelen niet gedekt.

Maas is blij met het vertrouwen van de grote private fondsen (o.a. ELJA Foundation, Stichting Doen, Fonds 21, Stichting Bevordering van Volkskracht en de Janivo Stichting), waar we met goed onderbouwde aanvragen nog steeds betrokken partners vinden. Voor de toekomst richten we ons dan ook in de kern op deze financieringsmix: het werven van private fondsen, het werken met interessante coproductie-partners, het samenwerken met het onderwijs, het effectief verhuren van onze ruimtes op incurante voorstellingstijden en het opbouwen van een betrokken donateursgroep. Daarnaast gaan we binnen het sociale domein op zoek naar nieuwe financieringsbronnen, die zich richten op het welzijn van en gelijke kansen voor kinderen. Om de in dit plan beschreven activiteiten goed uit te kunnen voeren, vragen wij jaarlijks bij het Ministerie om een verhoging van 312.000 euro (gebaseerd op prijspeil 2024) en bij de Gemeente Rotterdam van 32.250 euro.

TOELICHTING OP PRESTATIES EN KENGETALLEN

1. In eerdere verantwoordingen hebben we de kleine opdrachten voor onderzoek (uitgevoerd onder de noemer *Fris*) en de educatieproducties meegeteld in het totaal aantal nieuwe producties. Omdat deze twee projectvormen qua output en outcome zo verschillend zijn van de andere producties, tellen we deze nu apart. Om vergelijking met de vorige jaren wel mogelijk te maken, passen we de nieuwe wijze van ordenen en optellen ook toe op de eerdere prestaties. Dat betekent dat het aantal nieuwe producties over de periodes 2021-2024 lager is dan hoe we deze in de jaarstukken vermelden.

2. Een groot deel van de educatieve activiteiten vindt plaats in Rotterdam. We gaan uit van een verdeling van 90% van educatieve activiteiten in de standplaats en 10% in het land. Dit is met uitzondering van de schoolvoorstellingen van onze reizende producties. Die worden echter niet geteld als educatieve activiteiten maar vallen onder de totalen van producties en voorstellingen.

3. We richten ons dit kunstenplan op meer samenwerkingen met het speciaal onderwijs. In het aantal lessen op scholen is deze ambitie in getallen meegenomen. Voor het aantal schoolvoorstellingen is deze ambitie lastig in getallen te vatten. We hebben zeker bezoekers uit het speciaal onderwijs bij onze schoolvoorstellingen, alleen worden deze op dit moment onder de algemene totalen geschaard.

4. Onder 'bezoeken in schoolverband' valt al het voorstellingsbezoek. Alle overige educatie gerelateerde activiteiten met scholen vallen onder de categorie 'aantal lessen op school', al vinden ze soms op een andere locatie plaats. We hebben hiervoor gekozen omdat al deze activiteiten door de educatieafdeling georganiseerd worden.

Bully Bully, fotografie door Kamerich en Budwilowitz

 [maaspodium](#)

 [maaspodium](#)

 [maastheaterendans](#)

St. Jobsweg 3, 3024 EH Rotterdam
010 2002 500 – info@maastd.nl – www.maastd.nl